

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ NHUNG

**ĐÁNH GIÁ VIỆC HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC CỘNG
ĐỒNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI
HUYỆN NHO QUAN, TỈNH NINH BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ NHUNG

**ĐÁNH GIÁ VIỆC HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC CỘNG
ĐỒNG TRONG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TẠI
HUYỆN NHO QUAN, TỈNH NINH BÌNH**

Ngành : Kinh tế nông nghiệp

Mã số ngành: 8620115

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Đinh Ngọc Lan

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực, khách quan và chưa từng dùng để bảo vệ lấy bất kỳ học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Nhung

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành chương trình đào tạo thạc sĩ Kinh tế nông nghiệp tại Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, được sự đồng ý của Trường và sự nhất trí của giảng viên hướng dẫn PGS.TS Đinh Ngọc Lan, tôi đã tiến hành thực hiện luận văn thạc sĩ Kinh tế nông nghiệp với đề tài: *“Đánh giá việc huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình”*

Trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ quý báu của các quý thầy cô, các anh chị trong tập thể lớp. Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tôi xin được bày tỏ lời cảm ơn chân thành tới:

Ban Giám hiệu Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, và các thầy cô giáo đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn; đặc biệt là PGS.TS Đinh Ngọc Lan đã hết lòng giúp đỡ, hướng dẫn tận tình, truyền đạt những kinh nghiệm thực tế quý báu và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin cảm ơn UBND huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình; Văn phòng Điều phối xây dựng nông thôn mới tỉnh Ninh Bình; các cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình; UBND các xã: Đồng Phong, Lạng Phong, Văn Phong đã cung cấp số liệu và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi về mọi mặt, động viên khuyến khích tôi hoàn thành luận văn./.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm

Tác giả luận văn

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	4
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	4
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học và thực tiễn	5
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	6
1.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn của đề tài	6
1.1.1. Cộng đồng và nguồn lực cộng đồng	6
1.1.2. Huy động nguồn lực cộng đồng trong phát triển nông thôn	8
1.1.3. Sự tham gia của cộng đồng trong phát triển nông thôn	11
1.1.4. Xây dựng NTM	13
1.1.5. Cơ chế chính sách huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng NTM	1.1.5.1. Cơ
chế, chính sách phát triển nông thôn.....	16
1.1.6. Huy động nguồn vốn trong xây dựng NTM	23
1.1.7. Các chính sách hỗ trợ xây dựng nông thôn mới	25
1.2. Những nhân tố ảnh hưởng tới huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng NTM.....	27
1.2.1. Năng lực của Ban chỉ đạo/Ban quản lý xây dựng nông thôn mới.	27
1.2.2. Chất lượng nguồn nhân lực trong xây dựng Nông thôn mới.....	27
1.2.3. Yếu tố kinh tế địa phương.....	28
1.2.4. Yếu tố kinh tế hộ.....	28
1.2.5. Cơ chế và chính sách trong huy động và sử dụng nguồn lực cho xây dựng nông thôn mới.	29
1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu trên Thế giới và trong nước.....	29
1.3.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu trên Thế giới	29
1.3.1.1. Phong trào làng mới ở Hàn Quốc.....	29
1.3.1.2. Chương trình mỗi làng một sản phẩm (OVOP) ở Nhật Bản.....	31

1.3.2. Tổng quan các công trình nghiên cứu ở Việt Nam	33
1.4. Bài học rút ra từ tổng quan tài liệu.....	38
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM, ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	39
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	39
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	39
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	43
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	49
2.3 Phương pháp nghiên cứu.....	49
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp	49
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp.....	50
2.3.3. Phương pháp xử lý và phân tích thông tin	51
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	52
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	53
3.1. Tình hình xây dựng nông thôn mới huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình	53
3.1.1. Vai trò chỉ đạo, lãnh đạo, điều hành của các cấp, các ngành trong xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2011-2015 và giai đoạn 2016-2020.....	53
3.1.2. Hoàn thiện hệ thống khung khổ pháp luật và văn bản hướng dẫn thực hiện Chương trình.....	54
3.1.3. Xây dựng đồng bộ hệ thống bộ máy chỉ đạo thực hiện Chương trình	55
3.1.4. Kết quả thực hiện Chương trình xây dựng NTM của huyện	56
3.1.5. Kết quả huy động nguồn lực xây dựng nông thôn mới của huyện Nho Quan.....	61
3.2. Tình hình huy động nguồn lực xây dựng NTM ở 3 xã nghiên cứu	66
3.2.1. Khái quát chung 3 xã nghiên cứu.....	66
3.2.2. Tình hình huy động nguồn lực từ cộng đồng tại 3 xã nghiên cứu	69
3.3. Những đóng góp của người dân và cộng đồng vào chương trình xây dựng NTM.....	80
3.4. Một số nguyên nhân dẫn đến việc huy động nguồn lực cộng đồng cho chương trình xây dựng NTM còn khó khăn.....	83
3.4.1. Nhóm nguyên nhân chủ quan.....	83
3.4.2. Nhóm nguyên nhân khách quan.....	85

3.5. Những giải pháp để huy động nguồn lực cộng đồng trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Nho Quan	85
3.5.1. Mục tiêu phấn đấu của huyện Nho Quan đến năm 2020	85
3.5.2. Giải pháp về tuyên truyền	86
3.5.3 Giải pháp về chính sách	87
3.5.4. Giải pháp về công tác khen thưởng.....	88
3.5.5. Giải pháp về tăng cường sự tham gia của cộng đồng	88
3.5.6. Giải pháp thực hiện quy chế dân chủ cơ sở để nâng cao vai trò của người dân	89
3.5.7. Giải pháp huy động nguồn lực cộng đồng để đầu tư xây dựng công trình phục vụ lợi ích chung của cộng đồng	89
3.5.8 Phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập người dân nông thôn.....	90
Chương 4. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	90
1. Kết luận.....	90
2. Kiến nghị	92
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	94

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa
BCĐ	Ban chỉ đạo
BQL	Ban quản lí
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
HTX	Hợp tác xã
KT-XH	Kinh tế xã hội
MTQG	Mục tiêu quốc gia
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NTM	Nông thôn mới
PTNT	Phát triển nông thôn
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
VSMT	Vệ sinh môi trường
VHXH	Văn hoá – Xã hội
HĐND	Hội đồng nhân dân

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1: Tình hình sử dụng đất huyện Nho Quan năm 2018.....	42
Bảng 2.2: Cơ cấu kinh tế huyện Nho Quan	45
Bảng 2.3: Diện tích các loại cây trồng trên địa bàn huyện Nho Quan.....	46
Bảng 2.4: Sản lượng và diện tích cây lương thực có hạt chia theo xã.....	47
Bảng 2.5: Số lượng gia súc, gia cầm trên địa bàn huyện Nho Quan	48
Bảng 2.6: Giá trị sản phẩm trồng trọt, nuôi trồng thủy sản trên 1 ha	49
Bảng 2.7: Đối tượng và số phiếu điều tra ở các nhóm đối tượng	50
Bảng 3.1: Tổng hợp kết quả rà soát các tiêu chí NTM huyện Nho Quan tính đến tháng 12/2018.....	60
Bảng 3.2: Kết quả huy động nguồn lực xây dựng huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình năm 2016- 2018.....	61
Hình 3.1: Biểu đồ cơ cấu vốn đầu tư xây dựng NTM của	62
huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình năm 2017	62
Hình 3.2: Biểu đồ cơ cấu vốn đầu tư xây dựng NTM của huyện Nho Quan, tỉnh Ninh Bình năm 2018	63
Bảng 3.3: Kết quả sử dụng nguồn lực đầu tư cho xây dựng NTM trên địa bàn huyện Nho Quan	65
Bảng 3.4: Dân số trung bình phân theo xã.....	68
Bảng 3.5: Diện tích, dân số, mật độ dân số năm 2018.....	68
Bảng 3.6: Kết quả công tác thông tin, tuyên truyền, vận động trong chương trình xây dựng NTM trên địa bàn huyện	69
Bảng 3.7: Sự hiểu biết của người dân về chương trình xây dựng NTM.....	70
Bảng 3.8: Sự hiểu biết của cán bộ thôn, xã về.....	71
chương trình xây dựng NTM	71
Bảng 3.9: Đánh giá của cán bộ và người dân về việc triển khai.....	73
xây dựng NTM tại địa phương.....	73
Bảng 3.10: Sự tham gia của người dân trong chương trình NTM	74

Bảng 3.11: Đánh giá của cán bộ về những hoạt động người dân tham gia xây dựng NTM.....	77
Bảng 3.12: Ý kiến của cán bộ xã, thôn về khó khăn trong huy động nguồn lực đóng góp bằng đất đai (n = 48)	78
Bảng 3.13: Ý kiến của các hộ dân về việc huy động nguồn lực cho chương trình xây dựng NTM (n = 150)	79
Bảng 3.14: Một số đóng góp của nhân dân các xã trong xây dựng NTM	80
Bảng 3.15: Giá trị đóng góp bình quân/hộ cho xây dựng NTM tại địa bàn nghiên cứu.....	81